

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Νεοελληνική Γλώσσα

Δ' Δημοτικού

Τίτλος:

«Είναι ωραίο να είμαι εγώ»

ΜΙΧΑΛΑΚΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2012

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σεναρία και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Είναι ωραίο να είμαι εγώ

Δημιουργός

Μιχαλάκου, Κατερίνα

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Προτεινόμενη Τάξη

Δ΄ Δημοτικού

Χρονολογία

Δεκέμβριος 2012

Διδακτική / Θεματική ενότητα

Συναισθηματική νοημοσύνη (δεν αντλεί από τα σχολικά εγχειρίδια)

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα Γνωστικά αντικείμενα

Άλλα Γνωστικά Αντικείμενα:

Εικαστικά

Μουσική

Κοινωνικές επιστήμες

Μαθηματικά

Θρησκευτικά

Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Αγωγή Υγείας

Θεατρική Αγωγή

Χρονική Διάρκεια

14 - 16 διδακτικές ώρες

Χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

- Εξοικείωση με την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία
- Εξοικείωση με το διαδίκτυο
- Εξοικείωση με τα βασικά προγράμματα γενικού και εκπαιδευτικού λογισμικού.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Κεντρικός θεματικός άξονας του σεναρίου είναι ο εαυτός μας, όσο εγωιστικό μπορεί να ακούγεται κάτι τέτοιο. Βασική επιδίωξή του είναι η απόκτηση αυτογνωσίας και η καλλιέργεια της αυτοεκτίμησης των μαθητών. Εσκεμμένα δε χρησιμοποιώ τον όρο «ενίσχυση της αυτοεκτίμησης» όπως πιο συχνά απαντάται, γιατί δεν είναι λίγες οι φορές που τοποθετούμε τον εαυτό μας πιο ψηλά από εκεί που πραγματικά θα έπρεπε να είναι. Οι μαθητές γνωρίζουν τον εαυτό τους, μπορούν να μιλήσουν για τα συναισθήματά τους, μαθαίνουν να σέβονται τους άλλους και να αποδέχονται τη

διαφορετικότητα και, τέλος, αναπτύσσουν δεξιότητες συνεργασίας και επίλυσης συγκρούσεων και κάνουν ευκολότερα φίλους.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Μία πολύ συχνή έκφραση σχολικής βίας είναι η ψυχολογική βία που ασκείται κυρίως από τους μεγαλύτερους στους μικρότερους και από τους ισχυρότερους στους ασθενέστερους. Προκειμένου να αποφύγουμε τέτοιες δυσάρεστες καταστάσεις στο σχολείο, θεωρούμε ότι θα πρέπει να ερευνήσουμε λίγο και να ανακαλύψουμε τα μάλλον δυσδιάκριτα όρια μεταξύ της αγάπης και του σεβασμού προς τον εαυτό μας και του εγωκεντρισμού.

Το θέμα της αυτοεκτίμησης και του αυτοσεβασμού δεν έχει, παραδόξως, συχνές αναφορές στα σχολικά βιβλία. Επιπλέον, η κοινωνία και η οικογένεια πολλές φορές ενισχύουν πρότυπα συμπεριφοράς που είναι αντίθετα με την αγάπη προς τον εαυτό μας. Οι περισσότεροι μεγαλώνουμε με γονείς *αφοσιωμένους* στα παιδιά τους, με μάνες που *αυτοθυσιάζονται* στον βωμό της οικογένειας και που παραιτούνται από κάθε προσωπική διεκδίκηση για το καλό άλλων... Όλες αυτές οι συμπεριφορές, κατά περίεργο τρόπο, προκαλούν τον θαυμασμό των περισσότερων ανθρώπων και γεννάνε μια σειρά από ευγενή χαρακτηριστικά της ανθρώπινης φύσης όπως δοτικότητα, υπομονή, μεγαλοψυχία.

Οι μαθητές μαθαίνουν για τον εαυτό τους μέσα από την αλληλεπίδραση με άλλα παιδιά και με το περιβάλλον (θεωρία του κοινωνικού εποικοδομισμού, Vygotsky 1978). Η γνώση ανακαλύπτεται σταδιακά μέσα από τις αρχές της ανακαλυπτικής μάθησης (Bruner) και μέσα από την ενεργητική της διάσταση. Ο ρόλος του δασκάλου σε αυτό το σενάριο μοιάζει με αυτόν του καλύτερου φίλου. Οι μαθητές πρέπει να τον εμπιστευτούν και να νιώσουν οικεία μαζί του, για να μπορέσουν να διασκεδάσουν τα συναισθήματά τους και να γνωρίσουν τον εαυτό τους.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ – ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να γνωρίσουν τα συναισθήματά τους και των γύρω τους (καλλιέργεια συναισθηματικού λεξιλογίου)
- να νιώσουν και να λειτουργήσουν μέσα στο σχολείο άνετα και χωρίς φοβίες
- να βιώσουν το σχολείο ως ένα δεύτερο σπίτι τους, ώστε να μπορούν να ωφεληθούν τα βέλτιστα από την εκπαιδευτική διαδικασία
- να εκφράζουν τα συναισθήματά τους
- να αναπτύξουν την αυτοεικόνα τους και την αυτοεκτίμησή τους
- να ανακαλύψουν τρόπους ελέγχου των έντονων συναισθημάτων τους
- να αναπτύξουν δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας
- να αποκτήσουν κριτικό στοχασμό πάνω σε κοινωνικά ζητήματα
- να αποδεχτούν τους συμμαθητές τους χωρίς εξαιρέσεις και στερεότυπα
- να μάθουν να αναζητούν τις αιτίες που μπορεί να έχουν οι συμπεριφορές άλλων ατόμων (συναίσθηση)
- να αντιληφθούν την ανεκτικότητα ως τον σεβασμό απέναντι στη διαφορετικότητα
- να αναπτύξουν δεξιότητες δημιουργίας φιλικών σχέσεων
- να βελτιωθούν οι διαπροσωπικές σχέσεις των παιδιών, για να επικοινωνούν και να συνεργάζονται χωρίς προβλήματα
- να τοποθετούνται σε διάφορα κοινωνικά θέματα

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να χρησιμοποιούν επιχειρήματα σε μια συζήτηση, προκειμένου να πείσουν τους συνομιλητές τους

- να ασκηθούν στην ενεργητική ακρόαση
- να γράφουν ένα σενάριο για δραματοποίηση
- να φτιάχνουν οικογένειες λέξεων που αφορούν συναισθήματα
- ασκούνται στην προφορική αφήγηση

Γραμματισμοί

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να μάθουν να αποθηκεύουν ένα αρχείο
- να μάθουν να αναζητούν τη σημασία άγνωστων λέξεων σε ηλεκτρονικά λεξικά
- να κάνουν αναζήτηση σε ηλεκτρονικά λεξικά
- να μάθουν να φτιάχνουν μια αφίσα ή ένα σύνθημα με τη βοήθεια του υπολογιστή

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Τα κρούσματα ψυχολογικής βίας στο σχολείο είναι πολλά και καθημερινά. Η έκφραση της βίας αυτής δε διαδραματίζεται μόνο μεταξύ των μαθητών. Πολύ συχνά εκπαιδευτικοί ασκούν ψυχολογική βία στους μαθητές. Δεδομένου ότι τα παιδιά του Δημοτικού σχολείου βρίσκονται σε μια πολύ τρυφερή ηλικία που διαμορφώνουν στάσεις απέναντι στον κόσμο και στην κοινωνία, θεωρώ πολύ σημαντικό να αγαπήσουν και να αποδεχτούν τον εαυτό τους, για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν με μεγαλύτερη ευκολία και αποτελεσματικότητα ό,τι τους τύχει στη ζωή και να αγαπήσουν και να σεβαστούν τους άλλους. Άλλωστε και η σχολική επίδοση είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ψυχοκοινωνική ταυτότητα των παιδιών. Μελέτες έχουν δείξει ότι σε ορισμένες ομάδες παιδιών με ιδιαιτερότητες οι ακαδημαϊκές δυσκολίες μπορούν να προκαλέσουν συναισθήματα απογοήτευσης, κατωτερότητας, θυμού και επιθετικότητας, που σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες μπορούν με τη σειρά τους

να οδηγήσουν στην εκδήλωση προβλημάτων συμπεριφοράς και αντικοινωνικών στάσεων μέσα και έξω από το σχολείο (Κουρκούτας 2007).

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Τα παιδιά ασκούνται σε διαλογικές και μονολογικές μορφές επικοινωνίας. Χρησιμοποιούν τη γλώσσα ως κώδικα επικοινωνίας, αλλά και ως σύστημα σκέψης, για να ανακαλύπτουν και να κατανοούν νέες γνώσεις και εμπειρίες και να ικανοποιούν έτσι τις πρακτικές, συναισθηματικές, πνευματικές και κοινωνικές τους ανάγκες.

Όλα τα παραπάνω αναφέρονται στο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο σπουδών και τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (Υπουργείο Παιδείας, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο).

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι μαθητές εξοικειώνονται με την τεχνολογία των ηλεκτρονικών υπολογιστών, έτσι ώστε να αποκτήσουν ευχέρεια πρόσβασης στις πληροφορίες που παρέχονται μέσω του διαδικτύου και των πολυμέσων και να επεξεργάζονται στοιχειωδώς κείμενα σε Η/Υ. Επιπλέον:

- αποκτούν πρόσβαση σε μεγάλη ποσότητα πληροφοριών σε σχέση με τον συμβατικό τρόπο διδασκαλίας
- μαθαίνουν να κατασκευάζουν πολυτροπικά κείμενα
- έχουν πρόσβαση σε οπτικοποιημένη γνώση, γεγονός που βοηθά στην καλύτερη κατανόηση και εμπέδωσή της

Κείμενα

Ταινία

«Happy Feet», παραγωγοί Bill Miller, George Miller, Dough Mitchell, Warner Bros Pictures-Village Roadshow Pictures, 2006.

Διδακτική πορεία/ Στάδια / Φάσεις

Α' ΦΑΣΗ - 6 ώρες

1η δραστηριότητα: Κατασκευή προσωπικής ασπίδας

Οι μαθητές φτιάχνουν μια σελίδα στον κειμενογράφο, μια σελίδα για τον εαυτό τους. Εκεί παρουσιάζουν στοιχεία του εαυτού τους που δε θα ήθελαν να αλλάξουν.

Η παρουσίαση του εαυτού θα γίνει με βάση τρία επιμέρους στοιχεία που συνθέτουν μια ολιστική και σφαιρική για το άτομο αντίληψη:

- α. Το γνωστικό: είμαι έξυπνος και τα καταφέρνω πολύ καλά στον προσανατολισμό.
- β. Το κοινωνικό: μου αρέσει να βοηθάω τους φίλους μου.
- γ. Την εμφάνιση: έχω ωραία μάτια.

Μπορούν να εμπλουτίσουν τη σελίδα τους με προσωπάκια συναισθημάτων και εικόνες που θα βρουν στο διαδίκτυο, καθώς και με ζωγραφιές του εαυτού τους. Οι σελίδες εκτυπώνονται και αναρτώνται στην τάξη ([φύλλο εργασίας 1](#)).

2η δραστηριότητα

Η δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί στο εργαστήριο ηλεκτρονικών υπολογιστών ή, αν το σχολείο διαθέτει φορητούς υπολογιστές, στην τάξη. Πληροφορούμε τους μαθητές πως θα εμπλακούν σε μία δραστηριότητα που έχει στόχο τη γνωριμία με τα συναισθήματα. Χωρίζουμε τους μαθητές σε ομάδες και δίνουμε την εξής οδηγία:

Με τη βοήθεια του [Λεξικού Κοινής Νεοελληνικής Τριανταφυλλίδη](#):

- η πρώτη ομάδα να εκτελέσει αναζήτηση και να καταγράψει σε αρχείο όσες λέξεις εκφράζουν συναισθήματα από το γράμμα Α ως το γράμμα Κ
- η δεύτερη ομάδα να κάνει το ίδιο από το γράμμα Λ ως το γράμμα Ξ και
- η τρίτη ομάδα κάνει το ίδιο από το γράμμα Ο έως το γράμμα Ω

Αφού συγκεντρωθούν τα συναισθήματα από όλες τις ομάδες σε ένα αρχείο, ο εκπαιδευτικός τα προβάλλει στον βιντεοπροβολέα και στην ολομέλεια της τάξης. Ακολουθεί συζήτηση και ταξινόμηση των συναισθημάτων από τα ευχάριστα προς τα δυσάρεστα ([φύλλο εργασίας 2](#))

3η δραστηριότητα: Κατασκευή τροχού συναισθημάτων

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να γίνει και στο μάθημα των Εικαστικών σε συνεννόηση με τον εκπαιδευτικό ειδικότητας.

- ✦ Κάθε ομάδα παίρνει ορισμένα συναισθήματα που θα δουλέψει.
- ✦ Έπειτα φτιάχνει έναν τροχό σε ένα χαρτόνι και τον χωρίζει σε τόσα τρίγωνα όσα είναι και τα συναισθήματα που έχει αναλάβει να δουλέψει.
- ✦ Τέλος τοποθετούν στο κέντρο του τροχού ένα βέλος σαν δείκτη ρολογιού.

Με τον τρόπο αυτό τα παιδιά καταφέρνουν να δημιουργήσουν ένα παιχνίδι και να παίξουν με τα συναισθήματα. Οι ομάδες παίζουν μεταξύ τους. Κάθε φορά ένας μαθητής γυρίζει τον δείκτη. Το συναίσθημα που τυχαίνει παίζεται παντομίμα από άλλον μαθητή και η υπόλοιπη τάξη προσπαθεί να μαντέψει ποιο είναι το συναίσθημα. Τα παιδιά αισθάνονται πιο άνετα και έτοιμα να ξεδιπλώσουν τον εσωτερικό τους κόσμο, μέσα από μια διαδικασία που τους είναι ευχάριστη και προ πάντων δε διακινδυνεύουν την αξία του προσώπου τους (Κοσμόπουλος 1990).

4η δραστηριότητα

Οι μαθητές κάθονται σε κύκλο και ενθαρρύνονται να συνεχίσουν κάποιες δηλώσεις εκφράζοντας συναισθήματα. Παραδείγματα:

- Στο σπίτι νιώθω ωραία όταν.....
- Δεν θέλω να έρχεται το διάλειμμα, γιατί
- Αν μπορούσα να αλλάξω τον κόσμο θα
- Μερικές φορές ανησυχώ, μήπως
- Κάτι που με κάνει πολύ χαρούμενο είναι

Ο στόχος που έχω βάλει να πετύχω πρόσφατα είναι

Όταν κάνω ένα σοβαρό λάθος αισθάνομαι ([φύλλο εργασίας 3](#))

B' Φάση - Σεβασμός και αποδοχή διαφορετικότητας (6 ώρες)

1η δραστηριότητα

Προβολή της ταινίας «Happy Feet», που έχει θέμα την αποδοχή της διαφορετικότητας. Μετά την προβολή, γίνεται συζήτηση για το νόημα της ταινίας.

2η δραστηριότητα

Χωρίζουμε τα παιδιά σε δύο ομάδες: αγόρια και κορίτσια. Η κάθε ομάδα έχει ένα μεγάλο χαρτί όπου είναι σχεδιασμένοι δύο τεμνόμενοι κύκλοι. Η κάθε ομάδα καλείται να γράψει στην τομή τις ομοιότητες που θα εντοπίσει μεταξύ τους, ενώ στο υπόλοιπο σχήμα καταγράφονται οι διαφορές. Η ομάδα που θα καταγράψει τις περισσότερες ομοιότητες θεωρείται νικήτρια.

3η δραστηριότητα: είμαστε διαφορετικοί... όλοι ταιριάζουμε

Στόχος της συγκεκριμένης δραστηριότητας είναι να δείξει ότι, παρόλο που είμαστε διαφορετικοί μεταξύ μας, ανήκουμε όλοι στην ανθρώπινη οικογένεια και έχουμε ανάγκη ο ένας τον άλλον. Τα παιδιά παίρνουν από ένα χαρτί Α4 όπου ζωγραφίζουν τον εαυτό τους τη στιγμή που ασχολούνται με ένα αγαπημένο τους χόμπι ή δραστηριότητα. Κατόπιν σκανάρουμε τις ζωγραφιές των παιδιών και τις αποθηκεύουμε σε ένα αρχείο. Στη συνέχεια δίνουμε οδηγίες στις ομάδες, ώστε να δημιουργήσουν ένα πάζλ στον υπολογιστή τους:

- Ανοίξτε το πρόγραμμα www.jigsawplanet.com.
- Συνδεθείτε (ο εκπαιδευτικός δίνει όνομα χρήστη και συνθηματικό).
- Επιλέξτε create από την μπάρα επιλογών.
- Βρείτε με το πλήκτρο browse την τοποθεσία της σκαναρισμένης εικόνας.
- Πληκτρολογήστε όνομα.

- Επιλέξτε αριθμό κομματιών, βαθμό δυσκολίας, σχήμα κομματιών και προσανατολισμό.
- Τέλος, πατήστε create. ([φύλλο εργασίας 4](#))

4η δραστηριότητα: ένας κάτοικος από τον πλανήτη Άρη

Το σενάριο της δραστηριότητας έχει ως εξής:

Τα παιδιά φαντάζονται ότι ένας κάτοικος από τον πλανήτη Άρη έχει προσγειωθεί στη γη. Είναι οι πρώτοι άνθρωποι που συναντά και ζητά να του πουν πώς να συμπεριφέρεται. Οι ομάδες δημιουργούν λίστες για τον σωστό και τον λανθασμένο τρόπο συμπεριφοράς.

Γ' Φάση: Δεξιότητες συνεργασίας και επίλυσης συγκρούσεων – φιλία (6 ώρες)

1η δραστηριότητα: Μικροί δημοσιογράφοι

Οι μαθητές δουλεύουν και πάλι σε ομάδες. Κάθε ομάδα φτιάχνει ερωτήσεις για να πάρει μια συνέντευξη από τον δάσκαλο ή τη δασκάλα τους. Το θέμα της συνέντευξης είναι ο καλύτερος φίλος του ή της δασκάλας. Δεν ορίζουμε το περιεχόμενο των ερωτήσεων, αλλά αντίθετα αφήνουμε τα παιδιά να αυτενεργήσουν και να κάνουν όποιες ερωτήσεις θεωρούν εκείνα σκόπιμες. Σκοπός της δραστηριότητας αυτής είναι να χρησιμοποιήσουν την εμπειρία που ευελπιστούμε να έχουν αποκτήσει μέχρι τώρα μέσα από τις δραστηριότητες που έχουν γίνει, και να εμβαθύνουν περισσότερο στο πώς βλέπουμε τους άλλους και αντίστροφα.

2η δραστηριότητα: Αντιμετώπιση έντονων συναισθημάτων

Τα παιδιά εργάζονται σε ομάδες. Κατασκευάζουν από χαρτόνι κάρτες που περιγράφουν έντονα συναισθήματα όπως θυμός, αγάπη, χαρά, ζήλια, φόβος. Κάθε ομάδα παίρνει από τρεις στην οποία εμπλέκει τα συναισθήματα που περιγράφονται στις κάρτες της. Στη συνέχεια οι ιστορίες ανακοινώνονται και δραματοποιούνται στην ολομέλεια της τάξης.

3η δραστηριότητα: Η τούρτα της φιλίας

Πρόκειται για διαγωνισμό πρωτότυπης συνταγής για την τούρτα της φιλίας. Οι μαθητές δουλεύουν και πάλι σε ομάδες. Κάθε ομάδα σκέφτεται και επιλέγει περίπου πέντε υλικά που θεωρεί πολύ σημαντικά για τη φιλία και τα συμπεριλαμβάνει στη συνταγή της, π.χ. 1 φλιτζάνι κατανόηση, 2 φλιτζάνια αγάπης κ.λπ. Στη συνέχεια, γράφουν την εκτέλεση της συνταγής με τέτοιο τρόπο, ώστε να δημιουργηθεί ένα κείμενο με αστείο περιεχόμενο. Οι συνταγές εκτυπώνονται και αναρτώνται στην τάξη. ([φύλλο εργασίας 5](#))

4η δραστηριότητα: δώσε τη λύση

Η τάξη χωρίζεται σε ομάδες. Η κάθε ομάδα παίρνει ένα σενάριο που περιγράφει μια κατάσταση σύγκρουσης:

Τα παιδιά μιας τάξης ενός σχολείου βρίσκονται σε σχολική εκδρομή. Ενώ όλα τα παιδιά είχαν κανονίσει να κατασκηνώσουν και να αφήσουν τα πράγματά τους κάτω από ένα δέντρο, ένα κορίτσι, η Ελένη, δε θέλει να καθίσει μαζί τους και πηγαίνει και κάθεται μόνη της κάτω από ένα άλλο δέντρο.

Οι μαθητές διαβάζουν το σενάριο. Στο πλαίσιο κάθε ομάδας οι μαθητές χωρίζονται σε δύο υπο-ομάδες. Η μία υπο-ομάδα αναλαμβάνει τον ρόλο της Ελένης και η άλλη τον ρόλο των υπόλοιπων παιδιών. Ζητείται από τους μαθητές να φανταστούν πώς ένιωσε και πώς σκέφτηκε η κάθε πλευρά και να προσπαθήσουν να λύσουν τη σύγκρουση. Ακολουθεί δραματοποίηση των σεναρίων της κάθε ομάδας στην τάξη. Στη συνέχεια, αφού όλες οι ομάδες παίξουν το σενάριό τους, ακολουθεί συζήτηση που αφορά:

- ομοιότητες και διαφορές.
- αποτελεσματικότητα επίλυσης των διαφορών
- πώς ένιωσαν οι μαθητές στον ρόλο τους
- πόσο ικανοποιημένη ένιωσε η κάθε ομάδα με τη λύση της.

5η δραστηριότητα: Το παιχνίδι στην αρχαιότητα

Οι μαθητές ψάχνουν στο διαδίκτυο παιχνίδια που παίζονταν στην αρχαία Ελλάδα και προσπαθούν να τα αναβιώσουν. Προτείνεται να παίζονται τα παιχνίδια αυτά στο διάλειμμα σαν τρόπος να συσφιχτούν οι σχέσεις μεταξύ των μαθητών.

ΣΤ. ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1ο Φύλλο εργασίας

Φτιάξτε μια σελίδα στον κειμενογράφο όπου θα παρουσιάζετε τον εαυτό σας

Η παρουσίαση του εαυτού θα γίνει με βάση τρεις άξονες:

- ▲ α. Το γνωστικό: είμαι έξυπνος και τα καταφέρνω πολύ καλά στον προσανατολισμό.
- ▲ β. Το κοινωνικό: μου αρέσει να βοηθάω τους φίλους μου
- ▲ γ. Την εμφάνιση: έχω ωραία μάτια

2ο φύλλο εργασίας

Ανοίξτε το ηλεκτρονικό λεξικό κοινής Νεοελληνικής Τριανταφυλλίδη:

- η πρώτη ομάδα να εκτελέσει αναζήτηση και να καταγράψει σε αρχείο όσες λέξεις εκφράζουν συναισθήματα από το γράμμα Α ως το γράμμα Κ
- η δεύτερη ομάδα να κάνει το ίδιο από το γράμμα Λ ως το γράμμα Ξ και
- η τρίτη ομάδα κάνει το ίδιο από το γράμμα Ο έως το γράμμα Ω

3ο φύλλο εργασίας

Καθίστε σε κύκλο και συνεχίστε τις παρακάτω προτάσεις εκφράζοντας συναισθήματα:

Στο σπίτι νιώθω ωραία όταν.....
δεν θέλω να έρχεται το διάλειμμα, γιατί
Αν μπορούσα να αλλάξω τον κόσμο θα
Μερικές φορές ανησυχώ μήπως
Κάτι που με κάνει πολύ χαρούμενο είναι
Ο στόχος που έχω βάλει να πετύχω πρόσφατα είναι
όταν κάνω ένα σοβαρό λάθος αισθάνομαι

Φύλλο εργασίας 4

- Ανοίξτε το πρόγραμμα www.jigsawplanet.com.
- Συνδεθείτε (ο εκπαιδευτικός δίνει όνομα χρήστη και συνθηματικό).
- Επιλέξτε create από την μπάρα επιλογών.
- Βρείτε με το πλήκτρο browse την τοποθεσία της σκαναρισμένης εικόνας.
- Πληκτρολογήστε όνομα.
- Επιλέξτε αριθμό κομματιών , βαθμό δυσκολίας, σχήμα κομματιών και προσανατολισμό.
- Τέλος, πατήστε create.

Φύλλο εργασίας 5

Φτιάξτε μία συνταγή στον κειμενογράφο που θα την ονομάσετε «τούρτα της φιλίας».
Γράψτε τα υλικά, που θα είναι συναισθήματα, και ανακατέψτε τα (εκτέλεση) για να
γίνουν μία τούρτα. Καλή επιτυχία!!!!

Ζ. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο θα μπορούσε να διευρυνθεί με δραματοποίηση, όπου οι μαθητές θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως πολλαπλασιαστές, να ετοιμάσουν αντίστοιχο θεατροπαιδαγωγικό πρόγραμμα και να το παρουσιάσουν σε μαθητές άλλων τάξεων.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Πιστεύω ότι το θέμα του σεναρίου είναι ιδιαίτερα σημαντικό και πρέπει να είναι αντικείμενο καθημερινής ενασχόλησης στο σχολείο και στην τάξη. Έτσι, οι δραστηριότητες που προτείνονται θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι ενδεικτικές και πολύ περιορισμένες, με την έννοια ότι καθημερινά στο σχολείο προκύπτουν καταστάσεις και περιστατικά που χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης. Οι τρόποι να τα προσεγγίσουμε εμείς οι εκπαιδευτικοί είναι πολλοί. Το σημαντικό είναι να έχουμε πάντα στο μυαλό μας ότι πρέπει να δείξουμε στους μαθητές μας τον δρόμο να εκφράζονται ελεύθερα, δίχως φόβο, να αποδέχονται και να αγαπούν τον εαυτό τους, να μάθουν να αλλάζουν τη στάση τους όταν η επιχειρηματολογία των άλλων είναι τεκμηριωμένη και ισχυρή, να έχουν, τέλος, το δικαίωμα της επιλογής εφόσον δε βλάπτουν τους άλλους.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Καλαντζή – Αζίζι, Α. 1998. *Προβλήματα συμπεριφοράς στο σχολείο*. Αθήνα: Ελληνικά γράμματα

Καρασαββίδης, Η. & Β. Κόλλιας. 2012. Η ένταξη και η προστιθέμενη αξία των ΤΠΕ στους διδακτικούς σχεδιασμούς εκπαιδευόμενων στο ΠΑΚΕ Θεσσαλίας: μια μελέτη περίπτωσης, στο *Πρακτικά του 8^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου για τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση*, Βόλος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Κόμης, Β. & Κ. Ντίνας. 2011. *Μελέτη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της γλώσσας και της λογοτεχνίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: γενικό πλαίσιο και ιδιαιτερότητες*, Αθήνα, 2011

Κοσμόπουλος, Α. 1990. *Σχεσιοδυναμική παιδαγωγική του προσώπου*. Αθήνα: Γρηγόρης

Κουρκούτας, Η. 2007. *Προβλήματα συμπεριφοράς στα παιδιά*. Αθήνα: Ελληνικά γράμματα

Κουτσογιάννης Δ. 2012. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα*. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας. Α.Π.Θ. Θεσσαλονίκη, ΙΝΣ

Χατζησαββίδης, Σ. & Μ. Αλεξίου. 2011. *Μεθοδολογία και διαδικασίες ανάπτυξης εκπαιδευτικών σεναρίων στα Γλωσσικά μαθήματα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.